

Oversettelse av de 4 ganger «psyche» i Mt. 16,25-26

I vers 25 og 26 nevnes på gresk "psyche" fire ganger – noen oversettelser – de fleste – oversetter forskjellig, som den norske, hhv liv og sjel. Den danske fra 1992 oversette med liv alle fire steder – som fx også John Petty – og Lectionary Greek.

²⁵ ὅς γὰρ ἴάν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. ²⁶ τί γὰρ ἴωφεληθήσεται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;

Norsk oversettelse 2011: For den som vil berge sitt liv, skal miste det. Men den som mister sitt liv for min skyld, skal finne det. 26 Hva vil det gagne et menneske om det vinner hele verden, men taper sin sjel? Eller hva skal et menneske gi som vederlag for sin sjel?

Lutherbibel 1544: Denn wer sein Leben erhalten will, der wird's verlieren; wer aber sein Leben verliert um meinetwillen, der wird's finden. 26 Was hülfte es dem Menschen, so er die ganze Welt gewönne und nähme Schaden an seiner Seele? Oder was kann der Mensch geben, damit er seine Seele wieder löse?

Dansk 1992: Den, der vil frelse sit liv, skal miste det; men den, der mister sit liv på grund af mig, skal finde det. For hvad hjælper det et menneske at vinde hele verden, men bøde med sit liv? Eller hvad kan et menneske give som vederlag for sit liv?

John Petty: For if that one desires his life saved he will destroy it, but the one who might destroy his life on account of me will eventually get it. For what will it benefit them if they might gain the whole universe but their life might suffer loss? Or what will a person give in return for their life?"

....

Er det det egosentriske å ha frelsen som mål (for seg selv), som kaster den bort? Mens hengivelse til å gi alt – også livet sitt (= psyke) – i tro på Jesus – i siste ende gir frelsen (det vil si gir livet – hinsides og/eller her: det egentlige livet, «Guds Rike-livet»)?

Det er verdt å tenke med at oversetter en med sjel, og taler en om å tape sin sjel, da har en fort vekket alle tanker om eventuell evig fortapelse – som har innleiret seg som en selvfølgelig del av den vestlige kristenhets forståelse av frelse, av og til mere selvfølgelig jo lenger unna et menneske er fra et egentlig forhold til den kristne troen. I Danmark er det for tiden en gjenopptatt levende diskusjon; det er mainstream, tror jeg, å hylle apokatastasislæren. Jeg selv mener at NT som helhet tolkes best i den retningen. Men det er viktig å fastholde at fortapelse er en nærværende mulighet – spørsmålet er bare hvordan – og om det går å tale om evighet i den sammenheng.

I den vestlige kristenhets frelsesforståelse, skrev jeg, for mye peker på at urkirken og de tidlige kirkefedrene sjelden snakket om evig fortapelse, det kommer først med Augustin og den vestlige kirke.

Let tilgjengelig (og billig! som e-bok) er: Universalism the Prevailing Doctrine of the Christian Church During Its First Five Hundred Years By J.W. HANSON, D. D. Universalist Publishing House, 1899 - Hanson, John Wesley. Universalism the Prevailing Doctrine of the Christian Church During Its First Five Hundred Years . Universalist Publishing House. Kindle Edition.

Diskusjonen er som det ses på Hansons bok ikke ny, men er i amerikansk teologi fulgt opp i de senere årene. Og Hansons bok refereres det fortsatt til, hans lesning av kirkefedrene mm er faktisk god – men han er veldig anti-latinsk!

Steenbuch er alltid verd å lese:

Frelse per autopilot? Altings genoprettelse og menneskets frihed PH.D. CAND.MAG. I FILOSOFI
JOHANNES AAKJÆR STEENBUCH <https://www.patristik.dk/Patristik23.pdf>

En moderne avhandling: That All Shall Be Saved: Heaven, Hell, and Universal Salvation, 2019 by David Bentley Hart – anmeldelser mm kan finnes på nett

Kristen Skriver Frandsen